

IX, 30.

36 X 1374/150

Vf
192

DISPUTATIONEM HISTORICO-PHYS

DE

LOCUSTIS,

Non

SINE PRODIGIO

in Germania

nuper conspectis,

Dei auxilio & Superiorum indultu favente

d. 28. Sept. M. DC. XCIII.

publicè habebunt.

PRÆSES

M. LUDOVIC. CHRISTIAN. CRELLIUS,

Neostad. ad Erycas Franc.

Et Respondens

JOHANNES FRIDERICUS Hauptvogel/

Luccâ-Lufatus SS. Theol. Stud.

LIPSIÆ,

Literis COLERIANIS,

23

1329

DISPUTATIONEM HISTORICO-PHYSICAM

DE

LOCUSTIS

IN

SINE PRODIGIO

IN GERMANIA

INDE CONFECTA

DEI AUXILIO & SUPERIORUM INDEBITA FAVORIS

4. SEPTEMBRIS MDC. XXIII.

publice habebantur

PRÆFAT.

58

I. N. J.

Brevis Conspectus Disputationis.

In Procem. causa instituti cum Divisione Disputationis declaratur. CAP. I.

§. 1. Historia locustarum in compendio exhibetur §. 2. Earum partes considerantur, speciatim caput. §. 3. Aliqua de corpore §. 4. colores §. 5. Alæ characteribus notata §. 6. Hoc ulterius diducitur §. 7. Pedes §. 8. Antipathia. §. 9. multitudo §. 10. ordo §. 11. Detrimentum ab illis illatum §. 12. Tentatus usus. §. 13. Remedia adversus ea §. 14. Speciatim preces §. 15. Unde advenerint. §. 16. Quod amplius illustratur. §. 17. Cur ad nostras oras se contulerint. CAP. II. §. 1. An aliquid portendat? §. 2. Id ulterius probatur. §. 3. Quomodo hoc prodigium in vestigandum §. 4. Unde? An ex alis characteribus insignitis? §. 5. Quid in statu Ecclesiastico indicent. §. 6. Num bellorum sint prodigia? §. 7. An annonæ caritatis. §. 8. An pestis? §. 9. Quid hoc tempore præcisè indigent? §. 10. Id deducitur §. 11. cum votò concluditur.

Procemium.

Um inter tot tantaque stupenda prodigia, quæ hinc inde multorum admirationem pariter ac metum hæctenus provocarunt, non ultimò locò ponendus sit innumerus locustarum grandiorum numerus, quarum adventus horribilis & inopinatus paucas ante septimanas quibusdam Europæ provinciis non parum attulit detrimenti, & mala portendere videtur majora; Operæ pretium duximus Themati huic non adeò trito, nostrum pro ingenii viribus laborem impendere, & quid ad manus de iis venerit, paucis enumerare. Istud certè præfamur, nos in hac doctrinæ

parte non alta petitueros, sed humilia, captuiq; nostro æqualia, memores illius, quod Cl. Mapighius in Dissert. Epist. de Bombyce dicit: Quod cum in minimis existat natura, si alibi, magis equidem, in insectorum moleculis id deprehendatur. Hinc humana philosophandi ratio ob sui infirmitatem serpere cogitur, nec tolli potest. In ipso igitur limine à B. L. contendimus, ut veniam nobis concedat, si eâ curâ atq; diligentia argumentum hoc non tractari videat, quemadmodum ab aliis in hoc scribendi genere magis exercitatis potuisset præstari. Nos ita hoc thema pertracta turi sumus, ut 1. Historiam moderni locustarum adventus recensamus, 2. quid eæ portendere videantur, breviter explicemus. Faxit DEUS feliciter!

CAP. Histor.

§. I.

Sub finem mensis Augusti tanta locustarum multitudo ab Oriente in Hungariam, indeque alias in regiones delata est, ut instar nubis nigrae solis lucem, incolis sollicitè spectantibus adimeret. In terram verò decedentes tantis invicem cumulis occubuerunt, ut densitas earum pedis altitudinem, alibique cubitus quadrantem, imò cubitum excederet. Coeterum rostra habebant nimis oblonga, quatuor alas, in quibus scissuræ Turcarum literis haud dissimiles quibusdam visæ. Variabant tum corporis quantitate, tum coloris qualitate. Abhinc paucos post dies ventò iterum sublatae, Austriam, Bohemiam, Silesiam, Superiorem, Variscum, Thuringiam, aliasque provincias permigrarunt, non solum campos sed ipsas etiam urbes sibi vendicantes, totas plateas & aedes obtexerunt. Omnia verò, in quæcunque inciderint, vel per horulæ spatium devastarunt, dum gramina, frumenta, olera, cordum, aliasque fruges perdiderunt & depastæ sunt, quasi præternaturali & prorsus insatiabili fame laborantes. Quod vel exinde patet, dum ne arboribus quidem, quibusdam in locis pepercerunt, sed, occupatis earum ramis, folia & frondes decerpserunt; Consumptò tandem unius loci pabulo, alium quæsiwerunt, relinquendo foetorem turpissimum.

Quam-

§ 2.

Quamvis igitur nostræ, de quibus hic sermo est, communibus locustis, formâ similes videantur, notabilia tamen, quibus ab aliis discrepant, in illis non pauca deprehenduntur. Caput equini capitis formam refert. Oculi, quos quendam locustis negasse narrat a) Aldrovandus sunt aperti & duriores. Rostra habent solito longiora; Inclusa est ori lingua, quæ si æiculâ quâdam extrahatur è faucibus, ad digiti longitudinem extendi se patitur. Quodsi fabulosa Arabum gens attenderet, haberet fortasse, cur locustis, uti eisdem faciem equi, collum tauri, cornua cervi, pectus leonis, ventrem scorpionis, alas aquilæ, femora cameli, pedes struthionis, caudam serpentis, & oculos elephantis tribuit; ita etiam hujus proboscidem ingeniosè scilicet adscribere queat. b) Quò ipsò, quod voracitatem testentur, inexplebilem, mirum non est, cum ipsam naturam huic destinasse existimandum sit. Quorundam verò capitibus, præter duo cornua dicuntur varia & quidem summa eminere incrementa, non aliter, quàm quæ anno 1542. ex Sarmatia Turcica in Austriam, Silesiam, Lusatiam, Misniam volarunt & in capitibus coronulas habuisse dicuntur. c) Sed ni fallor, hujus rei imaginatio à vulgo dependet, cui ansam dedisse videntur cristæ in verticibus foeminarum adornatæ, ideoq; à prudentioribus id alienum. Verisimilius Jenæ à Viro docto atq; oculato teste describuntur, quod crusta capitis clypeum quendam potius & colla re monachorum referat.

§ 3.

Ast non capitis modò, sed totius etiam ventris magnitudo singularis habetur, quâ reliquas superant, pollicisq; tribuitur ipsis crassities. Cujus etiam generis grandiores solito locustas pollicem viri æquantes primâ æstate A. 852. ab oriente externa pabula quæsituras occidentum Solem versus volasse memorat Aldrovandus. d) Præterea tantæ sunt magnitudinis in India, ut in volando aves videantur. Quid? quod ibidem ternum pedum longitudinis esse traduntur, qui arefactis cruribus & feminibus serarum usum præbent, teste Plinio. e) Quanquam id in dubium adhuc vocari possit, ita, ut facillè largiar, illas, quæ nostrum ærem jam permeant, ex grandiorum genere non esse, nostris tamen regionibus, quæ non nisi parvas alere consueverunt, magnas easdem videri.

A 3

Colore

a) l. IV. de Insect. p. 163. b) Bochart. Hierozoic. part. II. l. IV. p. 475. c) Franz. Hist. An. part. V. c. 4. d) Lib. IV. Inf. p. 167. e) Nat. Hist. l. XI. c. 29.

§. 4.

Colore sunt variò, quædam virides, quædam flavæ, quædam canæ, quædam aliqua parte hunc, aliâ illum ostendunt colorem. Ex quo satis divina præluet sapientia, dum, si vulgari hominum opinioni, quæ easdem exercitus militaris prodromos esse putatur, adstipulandum, distinctis insectorum horum coloribus quasi distinctos militum vestitus voluit exhiberi. Verùm, hæc vanas vulgi, miracula quærentis, allusiones esse, quis non videt.

§. 5.

An plus fidei & admirationis huic attribuendum, quod in earum alis nigricantibus maculis variè notatis observatum esse, quidam ajunt, aliorum esto judicium. Quamvis enim non sex, ut locustæ ao. 874. conspectæ, sed quatuor saltem alas membrana quadam duriusculâ obductas habuerint; Hisce tamen ad permeanda tot itinerum spatia sufficientibus, à Deo remigiis instinctæ sunt. In quò tam diuturno volatu divinum quid esse existimat Aldrovandus. f) Variis etiam characteribus & scissuris velut Turcarum literis insignitæ dicuntur. Siquidem à Viro quòdam ingenioso & Orientalium linguarum callentissimo ope macroscopii annotatum esse perhibent, earum alis conspicienda se præbuisse idiomate quidem Armenicò hæc verba: 1. IMMANES. 2. NOVIPOPULI. 3. MORIEMINI ANNONA. 4. IRA DEI. Sed quia manuscriptum ipsum, quò hoc confirmatum sit, non vidimus, certi hîc nihil asseverare audemus. Aliàs aliis temporibus similem certè observationem institutam legimus, quando Mollerus g) tradit quondam in Anglia, innumeram locustarum copiam, omnes, ineunte messe, fruges consumpsisse, alasque habuisse variis literis notatas, sic, ut uno latere J. R. A. alterâ parte. D. E. I. apparuerit. Ut taceam, quod Ibno Omar fabulatur, inter Mahumedis manus decidisse locustas hac inscriptione in alis notatas: NOS SUMUS EXERCITUS DEI. Similiter quando idem, citante Bocharto g) refert, inter Muhamedis manus locustas obvenisse in quarum alis scriptum fuerit: Sumus EXERCITUS DEI MAGNI. Nobis sunt ova nonaginta, & si centuria perficeretur, totum mundum absumeremus. Vel uti ibidem aliud affertur exemplum locustarum in mensam delapsarum, quarum alis hæc inscripta fabulosè dicuntur: Ego sum DEUS, neque ullus est præter me locustarum Dominus, qui eas do, & cum libet, immitto, ut sint esca populis, sed & cum libet,

f) l. IV. p. 265. g) in Allegor. p. 1. §. 14. h) Hier. Part. II. l. IV. p. 405.

libet, immitto, ut iisdem plaga sint. Forſan inter impias Muhametano-
rum fraudes referenda ſunt huius generis figmenta, cum plerumque con-
tineant communes loquendi formulas, vel Phraſes etiam, ut facilior con-
cilietur aſſenſus, è ſacro noſtro Codice petitas.

§. 6.

Hinc autem concludere, quod nunquam certæ literæ locuſtarum aliis
imprimi queant, ſi Dei providentia iſtud poſtularet, non licebit. Quodſi
enim, ut Kircheri i) verbis utar, eum, qui lapidoſam telluris œconomi-
am ingreſſus altius eſt, ſummâ admiratione rapi oporteat, dum videt quan-
to ingenio & indiſtriâ in variis lapidibus gemmiſque natura luſerit, cur
non in ejuſmodi inſectorum aliis, vel natura duce ejuſmodi characteres
exprimi poſſent, ex quibus ingeniola eruditorum curiositas neſcio quæ
exſculpere queat? Certè laudatus Kircherus citatò locò dicit, ſe Tol-
ſenſem agrum luſtrantem incidiſſe in collem quendam, ubi lapidum
quoddam genus repertum ſit coeruleum in quibus à natura candidis
iſque ſubtiliſſimis lineis, quicquid figurarum excogitari potuerit, deſi-
gnatum ſuit. Unde, conſideratis ſingularum ductibus ſe non Græci tan-
tum ſed & Latini Alphabeti literas omnes inveniſſe. Si idem Autor
orientalibus etiam literis æquè delectatus fuerit, nec ibi forſan defuiſſet
materia animadvertendi plures huius generis curiositates, eadem ope-
rà, quâ Cap. VIII. figuras lapidum, quæ exhibebant flores, herbas, aſtra,
arbores, urbem turritam, varia animalia, inſecta, piſces, imò homines, &
Salvatoris ipſius crucifixi imaginem &c. oſtendit. Nec in monſtrorum
corporibus certas literas à naturâ formatas in auditum. Unius jam
mentionem faciemus: k) Annò 1511. natum Ravennæ monſtrum dici-
tur, quod præter alia monſtroſa in medio pectore litera Y & ✕ ſignâ
notatum ſuit.

§. 7.

Sed revertamur iam ad pedes locuſtarum, à quibus nos alarum conſi-
deratio, longius abduxit. Eæ quidem ſex habuerunt pedes, quorum bini
poſteriores reliquos magnitudinè excedant & ad ſaltum faciunt; l) Qui
ſequuntur ab illorum magnitudinè aliquid remittunt; bini verò priores
omnium miniſimi ſunt. Hic ſenarius pedum numerus quomodo cum Seri-
ptura quatuor tantùm pedes numerante concilietur, vide apud Bochar-
tum. m)

Acce-

i) *Mand. Subt. l. VIII. Sect. 1. c. 8.* k) *Wolff. lect. mem. Tom. II. p. 31.* l) *conf. Aldr. l. 4. de Inf. p. 163.* m) *part. II. l. 21. p. 452.*

§. 8. Accepimus etiam in Variscia, nonnullos singulis locustis peregrinis domesticas singulas admovisse, ibique nostrates peregrinas hostili morfu aggressas esse, agrè quasi ferentes, se a peregrinis istis hospitiibus è sedibus suis ejici. Sed, quia alii idem experimentum facturi, id non deprehenderunt, missum facimus, hoc saltem dicentes, talem locustarum antipathiam non solum adversus serpentes, scorpiones, vespas & crabrones sed etiam, adversus se invicem referre Aldrovandum; n) Uade res in proverbium abiit, cum Antisthenes Atheniensis Atheniensibus, quod indigenæ essent gloriantibus, exprobrans diceret: Illos Attelabis & locustis nihilò nobiliores esse.

§. 9. Et profectò facillimè peregrinas terras occupare possunt quippe tantà copiâ totque stupendis agminibus etiam nostræ convolarunt, ut instar nubis densissimæ meridianam Solis lucem quodam modò obscurarent. Terræ incumbentes, dimidium milliariis spatium operuerunt, atque adeo se invicem cumularunt, ut densitas earum pedis altitudinem, & equi unguam & sæpè cubitus quadrantem excederet. Quare, cum arborum ramis adhærerent earum mole isti confracti dicuntur. Hujus multitudinis causam si quæris, hæc est, quia non solum tanta multitudine generantur, ut nullum animal ipsis sit fecundius, quod etiam nomen ארבה illis in Sacro codice datum haud obscure indicat, sed quia etiam congregatim ad plura millia serie longâ convolantes tantum Stridorem edunt, ut stridulæ aquæ peraspera saxa ruentis strepitum crederes. Accedit, quod innumerabiles earum exercitus à Deo justissimo scelerum vindice mittantur ad depascendos terræ fructus. Tam copiosum locustarum adventum in Poloniam memorat Surius o) ad annum 1544. dum inter volandum duo milliaria in longum & latum cubitotenus occuparent, & Solis etiam splendorem à toto illius terræ spatio excluderent. Et in regionibus Nigritarum tantâ frequentia congregantur, ut ad duodecim milliaria cælum insubrent. p) Proinde illustris q) Ludolf ex Alvarezio animadvertit, earum multitudinem semper ut incredibilem, ineffabilem, atque innumerabilem describi.

§. 10.

n) de Ins. l. 4. p. 169. o) Surius Comment. rerum in orbe gestar. p) Aloysius Cadamustus c. 13. Navig. de desertis prope Nigritas. q) Comment. in Hist. Æthiop. ad lib. 1. c. 14. p. 179.

§. 10.

Intervolandum etiam tantum observarunt ordinem, ut non modo unam rectamque itineris lineam tenuerint, sed etiam in castris faciendis tanquam exercitus militares in diversa agmina se diviserint. Certis prætereà diebus, quibus requieverunt, nullo modo potuerunt propelli, sed volandi ac devastandi velut interstitia habuerunt. Quamvis enim nullò gaudeant rege: (nisi quod ex literis à Pastore quodam Hungarico ad filium Lipsiæ studentem datis, cognoverimus, locustas anno 1686. Hungariam devastantes ducem habuisse album columbæ non ab similem. r) Tamen Aventinus & cum eo Cuspinianus de locustis Galliam anno 874. invadentibus scribit, eas duces cum paucis præmisisse, quasi loca opportuna castris electuros, eadæm ferè horâ, quâ antecursores pridè venerant, universas copias postridè ad fuisse. Ante ortum Solis à loco cui insederant, non movebantur, ortò demum sole, per cohortes suas proficiscebantur. s) Fallor? an in eo Perfici exercitus morem imitantur, cui patrio more traditum est, orto sole demum procedere, dieque jam illustri. Hanc militarem disciplinam ipse Hieronymus t) tanquam testis *du rōm* illis tribuit. Nuper inquam, tantò volitarunt, ordine locustarum agmina, velut ex dispositione jubentis Dei, ut instar tessularum, quæ in pavimeneis manu artificis collocatæ sunt suum locum tenerent, & ne puncto quidem, ut ita dicam, vel ungue transverso ad alterum declinarent.

§. 11.

Equidem curiosum esset hæc in illis admirari, nisi detrimenta, quæ regionibus Germaniæ intulerunt, tristitiam parerent. Namque omnibus in locis, quò pervenerunt, omnia vel horulæ spatiò devastarunt, adeò, ut prata cordo virescentia brevi areis similia redderent, dum gramina, milium, lupulum, olera atque alia abroserunt, de pasta sunt, corruerunt. Et cui ignota est insecti hujus voracitas, quam illustris Ludolf u) ita describit: Valde exitiosæ sunt locustæ, quæ non deserta & arenosa loca quarunt, sed arboribus consita, & frugibus culta. Ineffabili multitudine omnia consumunt, non herba, non frutices, non arbores manent, quicquid herbitum aut frondosum est, arroditur tanquam igneostum esset. Quæ omnia si quis ad nostras locustas applicet, sanè is ne verbum quidem

B mutare

r) *Annal. Boj. l. 4. p. 339.* s) *Curt. l. 3. c. 3. J. 8.* t) *in Comment. v. 12. Joel c. 2.* u) *Hist. Æthiop. l. 1. c. 13.*

mutare necessum habebit. Idem testatur Thuanus x) cum de locustis anno 1613. in Provincia Galliae enatis quaedam dixisset, hæc de vocacitate earum addit: Quid hæc animalcula possent, intra paucos dies, gramine usque ad radicem erosô, prodiderunt, & quod mirumerat, quando pratum aliquod quindecim millium & amplius jugerum infederant, illud totum septem vel octo horarum spatio de pascebant, quod ter aut quater mille boves vel equi facere vix potuissent; ubi mox subnectit, quod cum omne gramen devorassent in segetes etiam irruerint, quando frumentum in area excuteretur, ab eo devorando arceri non potuerint, sed agmine factô, in frumenti acervos involantes, frustra resistentibus colonis, gramina, aliquando etiam integros manipulos simul asportarint. Quin nuperæ apud nos etiam præternaturali voracitate laborasse visæ sunt. Consumptô enim unius loci pabulô, alium petierunt, & ubi locum, quieti commodum invenisse sibi viderentur, omnia promiscuè invaserunt, adeo quæ ne urbium quidem mœnibus retineri se, quo minus in tecta se dimitterent, passæ sunt, quod Plavia & Jena testantur. Ubi istud notandum, quod locustæ, (sicut ex literis ad Sereniss. Cizensem datis percepimus) cum Plaviae ædes nullæ ab illarum incurfibus liberæ essent, ædem sacram, religione quasi quadam prohibita, non attigerint, licet, quod Jenâ scribitur, summas templorum turres volando superaverint. Quod si huic relationi fides adhibenda, vel casu id accidere potuit vel singulari DEI directione, ut in Ægypto accidebat, quod, cum illa undique locustarum & aliis plagis afficeretur, terra Gosen, ipsi admodum vicina libera ab istis omnibus existeret, quare etiam Deus dicebat מִלִּירֵיתִי id est, miraculô distinguam Exod. 8 v. 18. Nec illud prætermittendum, quod insecta hæc, quando locum aliquem desererent, turpissimum foeciorem reliquerint, qui forsan exinde ortus videtur, quia stercus nigrum, virideque & inprimis acrem salivam, quam inter edendum fundunt, & alias etiam exhalationes foetidas emittunt. Ex impurissima igitur materia, quam super terram exspuunt & excrementis, non potest non odor nasci putridus & intolerabilis. Hujus & alius generis incommoda ex omnibus ferè exemplis, quæ singula citare non permittit cartæ angustia, licet cognoscere.

§. 12.

Quamquã igitur pernicies earum insignis fuerit, nonnullos tamen eò ad-egisse fertur, nescio quæ curiositas, ut coquere aliquas cancrorum modô
insti-

x) Hist. l. 6. pag. 356.

instituerint, ac deprehenderint, quod pusillum carnis sicca, uti cancri elixati, exhibuerint. Hoc ipsum Ludolf y) tradit, cum Rabbi quidam Mauritani confirmat, incolas ejus terrae locustas in aquam conjecisse sale conspersas, deinde cum aqua bullivisset, exemisse, & cum pipere, sale & aceto comedisse & ex Davidis Schelhammeri Biblioth. Hamb. MS. allegat. z) In Guinea fliehen die Heuschrecken wie eine dicke Wolcke / sie werden getödtet / an der Sonnen gedürret / und haben Fleisch so weiß / als ein Krebs. Quamquã verò facile mihi persuadeam, Germanos cibum hunc non appetituros, istud tamen eruditus constat, locustas priscis temporibus multis gentibus in cibo fuisse, uti non solum Judæis certæ locustarum species (quarum *καριθία* Bochartus exponit) a) in esum concessæ fuerunt Lev. II, v. 20. seqq. Sed de Johanne etiam Matth. 3. v. 4. dicitur ἢ τῶν αὐτῶν ὡς ἀνεδῆς, quæ verba cum multi in alia detorqueant, potissimum *καριθίας* cancrorum speciem intelligendas putent, non solum Bochartus toto cap. 7. c. 1. sacram lectionem probat, sed clarissimus etiam Harduinus b) dicit: Desinat igitur ineptire grammaticorum pertinacia, de locustis Divi Johannis. Sinenses etiam hodiè locustis, quæ ejusdem cum nostratibus, naturæ sunt, vesci, testatur Neuhoff. c) Nos sanè has delicias porcorum saginationi relinquimus, quæ referente Surio, d) annò 1541. Poloniam pervagantes porcis mortuæ cibo fuerunt; quod nuper etiam in Variscia factum esse, à Teste fide dignissimo accepimus.

§. 13.

Fortassis hac ratione citius istæ emedio tolluntur, alii etiam modi istas propellendi adsint. Quanquam nonnulli interficere illas dubitaverint. Illustris certè Ludolf e) ex Francisci Alvarezii *diurnis* testis itinerario Æthiopico refert, illum vidisse viros mulieresque nimiam locustarum copiã attonitos inter illas sedisse: hunc igitur ipsis dixisse, quare non occiditis ista insecta, quæ vobis tot mala pariunt, occisa saltem nihil amplius nocerent; sed in colas respondisse, se plane despondisse animum ad resistendum illi plagæ à DEO sibi immissæ propter peccata sua. Uti etiam Bochartus f) dicit, in Damire legem citari, tanquam à Mahumede sancitam: Locustas non occiditis, quia
B 2
sunt.

x) *Comment. ad Hist. l. 1. c. 14. p. 128.* z) *ibid. p. 180.* a) *Hierozoic. p. II. l. 4. p. 451.* b) *Comment. in Plin. l. XI. c. 29.* c) *Descrip. Sinae p. 356.* d) *Comment. Rerum in Orb. gest. c) Com. ad Hist. Æthiop. p. 179.* f) *Hierozoic. p. II. l. 4. p. 482.*

sunt exercitus DEI maximi. Sed nobis ad malum hoc averten-
 dum quaecunque obvenerint remedia, adhibenda arbitramur. Sicut
 enim quibusdam in locis nuperrimas explosis bombardis, aqua fervida,
 campanorum pulsu, thuris suffitu propulsas esse legimus, ita apud ve-
 teres, nube locustarum adventante, ignes longe lateque extruebantur, praesertim
 in littore, quando mare transirent. Eo enim conspecto retro vola-
 runt, & quoniam lassis non eadem vis, in mari submersae sunt. Ad eandem
 pestem frugum tollendam anno Urbis MDLXXXI. C. Sicinius Praetor ad
 Apulienfes agmine ad colligendas eas coactus missus est. g) Ita Neuhoff h)
 fuisse Sinensium consuetudinem depellendi allatos locustarum exercitus
 enarrat; Quia scilicet exercituum ordines illae servant, ideo & militaria
 instrumenta ad istas repellendas, hastilia, bipennes, vexilla & quaecunque de-
 mum ars vel natura, ad reprimendos hostes instrumenta formaverit, adhi-
 bere. In Cyrenaica Regione lex est, teste Plinio i) ter eas anno debellan-
 di, primum ova obterendo, deinde foetum, postremo adultas. In Insula
 Lemno certa mensura est praefinita, quam singuli enecatarum ad magistra-
 tus referunt. Et quid multis immoramur exterorum exemplis, cum ante
 annos non ita multos k) Principes Saxonici adversus talia insecta manda-
 ta typis excusa promulgaverint, quibus subditi certo tempore laborem de
 istis interimendis suscipere tenebantur. Quid? quod ipsa natura varias
 dedit aves pro hominibus contra locustas militantes. Ex illis sunt gra-
 euli, quos Lemnii, referente Plinio; l) ob id colunt. Galeritae quae ab iis-
 dem, ut Plutarchus tradit, honorantur, quod ova inquirant & absumant.
 Ipsi Africani bruchum miris characteribus insignitum certo loco contra
 locustas propellendas locant, vid. Ath. Kircherum m) Hac occasione o-
 mittere non possum, quae in Actis eruditorum me legisse memini, de o-
 rientalibus superstitioni addictis, qui vas habent aeneum aqua repletum e-
 Zinzam fonte apud Arabes sacro, hanc putant virtute telematica alli-
 cendi certum avium genus, quibus nomen Smirmar, quodque locustas,
 quibus Syria maxime affligitur, ex stirpare solet, praeditum esse.
 Istam vero aquam nec per portam, nec sub tecto portari patiuntur;
 donec ad templum quod transfertur, deventum fuerit. Hinc cum
 anno 1671. d. 15. April. Alepum magna cum pompa & frequentia. Ma-

g) Liv. l. 24. h) Sinens. lin. p. m. 152. i) Hist. Nat. l. II. c. 29. k) Franz. Hist.
 An. p. V. c. 4. p. 658. l) Hist. Nat. l. II. c. 29. m) in Oedipo Tom. II.
 part. 1.

Muhamedanorum Christianorum atque Judæorum adportaretur vas
ejusmodi, tunc super portam, quò Damascum itur, ac dein super
muros arcis sublatum fuit, donec in Moschen arcis modo dictæ inferre-
tur, in qua illud inter hymnos & preces reposuerunt. Quæ superstitio
in ipsis etiam Pontificiis deprehenditur, quando aquam, ut vocant, be-
nedictum & exorcismos usurpant in delendis insectis. Et refert n) Ma-
jolus, quod Aphrates religiosissimus vir, cum in Perside magna locustarum
vis more flammæ, omnes terræ fructus, segetes, plantas & nemora ac pra-
ta devastaret, rogatus à pio quodam, ut agellum ab hujusmodi clade de-
fenderet, vas aquæ ferri jussit, manuque illi impositâ, Deum rogârit,
ut elemento suam gratiam impertiretur, absolutisque precibus, manda-
verit, ut agelli fines aqua illa aspergerentur, quæ pro imperio sparsa se
inexpugnabile atque inviolabile illius agelli munimentum præstitit.
Magnum, nisi ex nimio in superstitionem affectu dictum aut fictum
fuisse.

§. 14.

Et si quid divinæ providentiæ in earum immissione est, quod nemo sa-
nus negabit; precibus tanquam optimis in tali casu armis Deo adjuvan-
te, repelli possunt. Exempli loco sit, quod o) Aldrovandus memorat;
Nimirum in Mazania ad Sibarim, cum locustarum multitudo totam re-
gionem operiret, incolæ supplices ad Theodorum Siccorum contende-
runt, ut suis precibus tantam calamitatem expelleret. Profectus ille,
cum ipsis ad S. Evenici templum, ipseque tribus acceptis locustis in ma-
nu sua, pro populo Dominum obsecrabat; atque interim tres illæ lo-
custæ in ejus manu mortuæ sunt & gratias agens Deo, dixit ad popu-
lum: Deus celeriter misericordiam suam nobis ostendet. Igitur in S.
Evenici templo divinum peregerunt sacrificium, posteroque die in agros
egredientes locustas omnes mortuas invenerunt. Huic aliud subjungit
idem Aldrovandus, dum M. Marulus Spalatensis de Severino in Panno-
niæ finibus Abbate, recenset quod cum Cuculli castelli agrum locusta-
rum agmina devastarent, jussit omnes loci incolas una secum ad Eccle-
siam pergere cumque simul orassent, omnem illam locustarum tempesta-
tem inde sublatam fugam fecisse. Ac ne casu aliquo discessisse videren-
tur, partem earum non minimam in cujusdam agro resedissee qui cum
aliis ad orandum non venerat. Tantumque homini illi obfuit non oras-

B 3

se,

n) Dieb. Canic. Colloq. 5. p. 180. o) l. c. 169.

se, quàm reliquis orasse profuerit. Proinde & nos, dum hodiernæ nondum attigerunt terminum sibi præfixum, sed adhuc vagabundæ suam devastandi exercent sævitiem, speramus, brevi illas fusis ad Deum precibus, interituras, & vel à vento sublatas in mari aliquo submersum, vel alio, quem sibi reservavit sapientissima Dei providentia, modo extinctum iri.

§. 15.

Quemadmodum verò certa interitus illarum ratio nobis non constat; Ita de illarum ortu, antequam caput hoc claudamus, quæstio instituenda est: An scilicet immediatâ Dei creatione, vel naturali atque ordinaria generatione productæ sint? Equidem hoc loco nodosam illam quæstionem, quæ tot Physicorum ingenia mire torfit, non extricabimus, quæ scilicet locustarum generatio sit; An quod Plinius p) & cum illo Aristoteles q) putat, in terram demisso spinæ caule, ova condensa autumni tempore pariant, ex coitu scilicet marem portante fœmina, aut, quod, cum locustæ omnes fœminæ Kircherò r) & Aldrovando s) perhibeantur, ipsæ semen habeant & ex se imprægnentur; An, quod idem Kircherus existimat ex variis seminibus suam trahant originem adeoque ex segete corrupta, ex cadaveribus hominum, ex ipso locustarum cadavere, è foliis arborum &c. aut è terra, luto & limo camporum ac paludum nascantur; aut denique, quæ sententia Autori Philosophiæ Veteris & novæ in Regia Burgundia pertractata t) placet, & à Clarissimo Redi u) multis argumentis probatur, quod scilicet omnes ac singulæ ex feminibus oriantur, adeoque earum generatio sit uni voca. Hæc, inquam, à nobis jam decidi nemo postulaverit, cui quidem Cl. Goëdarti x) iudicium notum sit, quod per annos multos desideraverit scire, undenam locustæ traherent originem &, licet ut investigaret illud non ignavam navarit operam, tamen annorum undecim experientia istud vix addiderit. Nobis jam sufficiat, quod locustæ nostræ quocunque demum, modò generatæ, veræ locustæ &, quantum ex omnibus relationibus constat, ab Oriente per ventum in Hungariam delatæ sint. Quare cur Franzii y) sententiæ nostrum adjiciamus calculum, non videmus, quasi, quæ singulariter necent, singulari etiam Dei potentiâ crearentur insatiabili

partu.

p) *Hist. Nat. l. XI. c. 29.* q) *Hist. Anim. l. 5. c. 23.* r) *Mund. subt. l. 12. Sect. II. c. 5.* s) *l. IV. p. 165.* t) *Edit. Par. 1689. Tom. 6. Phys. Part. III. Diss. 3. c. 1. p. 373.* u) *Tract. de Insect. generatione.* x) *Tract. de Insect. p. 301.* y) *Hist. Anim. Part. V. c. 4. p. 557.*

pastu. Longè probabilius est, Deum creaturis naturalibus præternatu-
 ram quid addere, quàm existentibus mediis, immediatè producere. Non
 obstante Dictò, Amos 7. v. 1. הִנֵּה יוֹצֵר אֲבִירֵי eccè formans locustas, nec
 Muhammedanorum Theologastrorum sententiâ, z) quod Deus ex luto de
 creatione Adami superfluo eas finxerit. Quia hæc absurda est, illud ve-
 rò nihil ulterius probat, quàm quòd locustæ à divina providentia præ-
 ter solitum foecundæ factæ fuerint. Jam nemo ignorat, orientales &
 Australes regiones Africam, Æthiopiam, Indiam aliasque locustarum,
 esse feracissimas, adeò, ut grex illarum, quandoque se per duodecim mil-
 liaria extendat a). Hinc nuperas ex Asia in Hungariam petvenisse plu-
 rimi existimant, ex qua tandem in Austriam ductæ partim prope Vien-
 nam partim versus Danubium certa occuparunt loca. Inde Bohemi-
 am, Silesiam Superiorem, Variscum, Thuringiam pervagatæ non campos
 modò sed urbium etiam plateas & ædes, ut Plaviæ & Jenæ, operuerunt.
 Et parum abest, quin, dum ipsam Jenam invaderent ad nostrum usque
 Misniam, quod Deus tamen, ut hætenus, ita & in posterum avertat, pe-
 netraverint.

§. 16.

Hac in parte si consulamus Historicos, perlustratis passim exem-
 plis, deprehendemus, in omnibus ferè ac singulis hoc observatum esse,
 quod ab Oriente & Austro versus occidentem se converterint. Quem-
 admodum jam Mosis tempore DEUS ventum ☉ excitabat, qui lo-
 custas ex Abyssinia ut volunt, in terram transjiciebat Ægyptiacam, ubi
 ventus in Sacro codice nominatus tum de Australi, tum de Orientali su-
 mitur, uti docet Bochartus b), non quia partim Australis, partim Orien-
 talis seu Euro-Notus fuerit, sed quia Orientalis ventus ad Australem, ob
 calidiorem naturam referatur. Hoc animadvertit quoque c) Geor-
 gius Agricola circa annum 1548. Abhinc, scribens, sex annos locustæ
 gregatim involarunt in Panonias & Dacias, in veterem Regionem Marco-
 manorum Lygiorumque, ut quondam etiam sæpe ex Africa in alias Eu-
 ropæ oras. Similiter Aventinus d) refert ad annum Chr. 874. ingentem
 locustarum numerum ab Oriente externa pabula quæsiturum Solem oc-
 ciduum magno pennarum stridore pervolasse. Vel ut illustrius exem-
 plum

z) Bochart. part. II. l. IV. p. 486. a) Aloys. Cadamust. Navig. c. 13. de desertis
 prope Nigritas. b) Hieroz. p. II. l. I. c. 15. p. 102. c) conf. Voss. de Orig.
 & Progr. Idol. l. IV. p. 1626. d) Annal Boior. lib. IV. p. 309.

plum Surlus e) recenset, dum anno 1542. non exigua locustarum cohors ab Oriente per Illyriam in Italiam venit, eamque pariter ac in Germania Silesiam & Misniam multâ clade affecit.

§. 17.

Cur verò, relictis Orientalibus, nostras præcipuè regiones petierint, variæ dari possunt causæ. Sive enim magna alimenti inopia, easdem presit in patria sede, ut ad vitam conservandam alibi victum quærere necesse habuerint, uti Plinius f) de ipsis tradit, longinqua maria ab iisdem transjici, continuatâ plurium dierum fame, propter quam externa pabula petere coguntur. Sive casu evenit, ut venti vehementia sublata ad plagam inter occidentalem & septentrionalem mediam (West-Nord) agitata fuerint. Prima ratio vel exinde aperte satis conspicitur, quod earum adventus circa medium & exitum Augusti contigerit. Jam verò juxta multorum Physicorum, g) sententiam ad canis ortum nascuntur locustæ, & interprete quidem Harduino h) circa XV. Calendas Augusti. A quorum partibus etiam Strabo ipse stare videtur, hanc suppeditans rationem, quod ex diuturna siccitate stagna exsiccantur, illôque luto locustæ pro latitudine stagnorum generentur, præsertim imbribus nunquam ea humectantibus. Quod tùm fieri intelligendum, cum illi luto vis aliqua *πλαστική* ejusmodi insecti inest, vel potius, quod Cl. Redi i) placet, si in illis locis ova antea generata sint, juxta illud, quod ex Doctore Zacharia Ben Muhammed, Ibn Mahmud sub nomine Alcazuini citato, adfert: Locustas solum quærere pingue & humidum, cui incumbentes, caudis scrobiculos excavant in quibus singulæ centum ova deponant. Quæ si ita se habent, facilis est ratio, quomodo illæ è terra generentur. Quod singulari exemplo probat Kircherus k) dicens: A. 1556. Romanos agros ingenti damno infestavit locustarum pestis, quæ ex siccitate præcedentis anni originem traxerat. In agris passim nidi pleni hujus animalis foetura reperiabantur: Primo, ut microscopio mihi innotuit, spectabantur ova, deinde vermiculialas sibi fabricantes, qui soli expositi intra exiguum tempus, quo quis coronam divæ virginis recitaret, in locustas conformabantur. Quod utinam non eorum quoque agris imposterum accidat, quas hætenus locustarum hæc pestis vexavit. Dicunt enim testes

e) *Comm. Rer. in orbe gestar. adhunc Annum.* f) *Hist. Nat. l. 11. c. 29.* g) *vid. Plin. l. c.* h) *Comment. ad Plin. l. 11. 29.* i) *Tract. de Insect. gener. p. 203.* k) *Mundo Subterr. p. 363.*

res autem infecta hæc, quamprimum infederint, coire, & perpetuum concubitum agere, unde agri eorum ovulis repleti, nun erofam in posterum prolem educere possunt. Ante omnia verò singularis Dei concursus nequaquam hic excludendus est, ad cuius nutum naturali modo procreata & in immensum aucta divinam exercent vindictam, uti illud ulterius docebit.

CAP. II.

PROGNOSTICON.

§. 1.

Equidem si Physicorum sententias hac in parte sequi deberemus, dubium non est, quin multæ afferri possint rationes, quibus locustarum adventum planè naturalem esse, nihilque portendere probaretur. Non negamus enim, quibusdam in locis, ubi locustæ magnò numero procreantur, si ex una ditioe in aliam isti vicinam vehantur, nihil portentosi habere, v. g. in Arabia, & Africa. a) Sic Scalger Cardano objicit, quòd, si bellum semper locustæ portendere debeant, à Mauris Siciæ singulis annis bellum annunciandum esse, cum locustæ quotannis inde advolent. Qua de causa etiam Illustris Ludolff b) locustas epidemiam Australium regionum plagam appellat. Illud verò, quoniam apud nos rarum quid est, nemo inficias ibit, singularem Dei providentiam circa directionem horum insectorum concurrere. Unde & c) *μαύρος* h. e. vates vocatur locusta, quod ab ejus adventu homines futura sollicitè augurari soleant. Imò in Syria Regione licet magis ad orientem sita, nimium locustarum adventum ominosum putari Thuanus d) testatur; Laborabat, inquit, a. 1586. omnis generis pabulorum & annonæ inopiâ Syria, & locustarum nusquam hominum memoriâ tantam visam multitudinem, quod prodigii loco in ea provincia acceptum est.

§. 2.

Nostrates etiam uno quasi ore affirmant, *Θείον* e) sive divinum quid existimantes, si admirabiles & inopinati casus occurrunt, qui nisi certa Numinis provisione fierent, non in unum aliquod confluere ac velut conspirare tam accuratè poterunt, sed ad pramonendos tristissimarum rerum casus publicè spectandos Deus proponit. Locustarum

a) Aldrov. de Ins. l. IV. p. 168. b) Comment. Hist. Æthiop. p. 168. c) Aldrov. l. c. d) Hist. l. 48. e) vid. Danh. Part. II. Theol. Symbol. dial. IV.

certè multitudinem sicut à Deo esse rectè iudicat Maxime Reverendus
 Dn. D. Alberti f) Ita cum Basilio M. g) unicuique acclamamus: Quo
 pacto tibi militias exercitusque locustarum terribiles enarravero, quæ
 velut agmine facto castris toto agro latè positis non antea fractus de-
 pascuntur, quàm ipsis sit à Deo concessum atque mandatum, Ratio-
 nem suppeditat Augustinus h) quod propter superbiam Deus instituat
 istam creaturam minimam & abjectissimam, ut ipsa nos torqueat. Et
 Lycosthenes i) nunquam sine mali præfagio iræque divinæ indicio hæc
 talia accidere putat. Quomodo ille locustarum nubem inter pro-
 digia reapse referat vide in Supplementis à Polysthene Julio Obsequenti
 de Prodigis adjectis. Edit. Scheff. de A. 1679. num. 44. & 67. Sed dicis,
 noxa, quam ipsæ pariunt potest quidem, ut poena ab ipsis insectis exse-
 quenda, agnosci, sed in eo, quod portendant futura mala, nulla videtur
 esse naturalis connexio. Non enim sequitur adfuit locusta; ergò ad-
 erit bellum vel fames; Ad hæc respondemus, quod omninò aliqua de-
 tur connexio certis in rebus, ut ex infra dicendis patebit. Et ambabus
 largimur manibus, quod non semper insecta se habeant instar Causæ Ef-
 ficientis ad Effectum subsequenti infortunii; attamen ut signum & si-
 gnatum, vel, ut Antecedens & Consequens; quippe fundamentum rela-
 tionis inter signum & signatum non est virtus Causæ productiva sed
 ostensiva rei significatæ. Sicut autem omnes res naturales proportio-
 natam habent naturalem aliquid significandi ex arbitrio divino; Ita et
 maximè, quibus supervenit specialis significandi impositio. Jam verò
 Deus imposuit quasi locustis iræ suæ significationem, dum, quoties in
 Scriptura mentio earum injicitur, toties per illas impiis poenam mina-
 tur gravissimam. Siquidem Deus aliquid significaturus iis solet rebus
 uti, quæ ex natura sua quodammodo aptæ sunt ad significandum illud.
 Quid quæso exercitus militum commodius exprimit, locustarum agmi-
 ne? Quid annonam certius indicat, locustarum voracitate? Quid pe-
 stem citius excitat, locustarum foetore? Unde Vossius k) rectè conclu-
 dit: Hujus rei, inquiens, si quod sit fundamentum, equidem non aliud
 video, nisi quod adventus earum testetur, iram divini Numinis, inque
 hujus poenis fames, pestilentia ac bellum esse solent. Id quod vel ipsi
 gen-

f) *Disp. de Infort. à se avertendo Sect. 1. §. 7.* g) *Hexaem. dies sext.*

h) *Traict. I. in Job. Tom. 9. pag. mibi.* i) *de prodigiis pag. 579.*

k) *ibid. loc. cit. Tom. 9. pag. mibi.*

gentiles agnoverunt quando Plinius l) locustas Deorum pestem vocat. Et in ipsa quoque Africa, licet earum feracissima, prodigii loco haberi præter Orosium aliosque Augustinus m) testatur: Locustarum, inquit, multitudo in Africa prodigii similis est &c. Quare certum locustarum festum, n) ut iratum Numen sibi reconciliarent, celebrarunt 8. Cal. Decemb. cujus mentio fit apud Coelium Rhodiginum.

§. 3.

Quemadmodum verò earum sententiam minimè probamus, quæ planè à præfagiis locustarum adventum eximunt; Ita in oppositam vulgi superstitionem ne incidamus, sedulò cavendum, quod sic colligere solet, inde bellum imminere, unde adveniunt. Determinare, enim non in nostra, sed divina manu est. Inter has igitur duas opiniones, tanquam inter Scyllam & Charybdim mediâ viâ incedentes tutissimi ibimus, imitaturi Politicos, qui non exiguum prudentiæ civilis momentum in eo positum existimant, si quis de futuris casibus ex rerum gestarum historia, præterita cum præsentibus comparando paria velit fata præfagire: Pariter & nos, cum jam olim advenerint hæc insecta, ex veteribus, exemplis eorumque eventibus, analogam conjecturam, quoad per judicii tenuitatem licebit, facere conabimur.

§. 4.

Hæc unde sumenda merito prius quæritur? An in verbis quæ forte earum alis in scripta fuerint quærenda ratio? Sed infirmum nimis atque fallax hoc, fundamentum nobis quidem videtur. Super §. 6. ex Athanasii Kircheri Mundo Subterraneo multos lapides variis characteribus insigniri à naturâ adduximus. Et Jacobus Gaffarellus in curiositatibus in auditis multa ac mira naturæ varios characteres efformantis exempla eruditis lectoribus exhibet. Quippe o) terram rubicundam in Gallia effossam memorat, in qua quamplures aves, mures, arbores, serpentes, ac literæ adeo distincte pictæ, ut à pueris distingvi possint, appareant. Quin etiam in animalibus rationalibus & irrationalibus tales figuras deprehendi ait, p) In piscibus notari characteres, numeros & armorum imagines, in cornibus quoque cervorum literas, aliasque notas mira arte efformari: & in homine denique ipso non solum ejusmodi signa, sed animalium etiam fructuumque varias picturas exprimi. Nec in superficie
C 2 hujus

l) *Hist. Nat. l. 11. c. 29.* m) *à Civitate Dei l. 3. c. 31.* n) *vid. Franz. Hist. Anal. part. V. cap. 4.* o) *cap. V. §. 2. p. 79.* p) *l. 6. §. 2. p. 100. sq.*

hujus terræ contineri passa inaudita ejus viri curiositas ad nubes etiam, & in ipsa astra ascendit, nubium, aeris, q) & astrorum r) lecturam docet. Confirmat ejus sententiam præcipue in piscibus characteribus notatis CL. M. Gregorius Michael s) pisces monstrosos, mirifice figuratos, plus satis prodigiosos, imo prodigiorum exemplaria illi dictos afferens. Qualis fuit qui 1623. 8. Sept. in vistula captus est, longitudine 36. pedes latitudine tres ulnas, altitudine decem comprehendens, in cujus dorso cruces, stellæ, tormenta, hastæ, bipennes, vexilla, cujusmodi uni lateri. A. D. I. H. alteri. F. R. F. inscriptæ legebantur literæ, quarum interpretationem laudatus Autor lectori relinquit. Verum sicuti ipse Gassarellus Anania in Jeraucurium, & Raphaelem Eglinum ridet, quod ex duobus halieibus in Dania & Norvegia captis d. 24. Dec. 1557. quorum uni vox VICI multæque aliæ literæ in scriptæ erant, t) Johannis Apocalypsin & Danielis vaticinia explicare, & nescio quæ plura vaticinari voluerint. Ita & nos è Characteribus; si quis Orientalium linguarum periti ingenii lusus tales inde exsculpere queat, multa Germaniæ nostræ prodigia fingere volumus: Verius exinde aliquid concludi posse credimus, quod locustæ, u) Dei iræ, nihil nobis nisi divinam vindictam portendere queant. Quod certe sæpius mortales experti sunt.

S. 5.

Quod enim statum Ecclesiasticum attinet locustæ sæpius hæreses religionisque mutationes prælagire visæ sunt. Postquam enim x) multas in Oriente Regiones perniciosissimæ earum vagationes devastaverant, sequenti tempore Muhammedanismus oritur, indicio haud obscuro, hunc quietem publicam turbaturum, omnemque doctrinam Christianam vi & fraudibus everfurum. Aliquanto clarius hoc significarunt locustæ Anno 1541. y) qui eum sequutus est, quo Jesuitæ Parente Lojola prognati sunt, & sequentibus in præcipuis Europæ Provinciis inspectæ, quæ initio quidem alis destitutæ, postea verò quatuor instructæ tanta copia convolarunt, ut solis etiam lucem adumbrarent. Paulo post z) à Pontifice Paulo III. ordo Jesuitarum confirmatus insignia incrementa cepit. Et

q) Part. 4. cap. 12. r) l. c. cap. 13. s) Not. ad curios. inaudit. num. V. p. 19. t) In der neuen Meerwunderischen Propheceyung auf Daniel und Offenb. Johann. Zürich. 1598. u) Plin. H. N. l. II. c. 29. x) Loffii Tuba Prophet. in Amos 7. y) Hospinian. z) Hist. Eccl. Gotb. Sec. XVI. num. 12. p. 751.

profecto uti illi Apoc. 9. per Locustas è fumo oriundas indicati creduntur, ita non male cum his comparari queunt. Tentavit illud haud infeliciter D. Johannes Wolffius. a) Nam, inquit, ab initio nullas queq; habuere alas, hoc est, in nulla existimatione fuerunt, mox tamen eas nacti sunt, id est, cum in autoritate aliqua haberi coepissent, mirum in modum creverunt, & longè lateque dispersi sunt per totam Europam florentissimis pascuis, Ecclesiae Dei maximum inferentes damnum. Quemadmodum vero illae locustae brevi extinctae & suavissimis cibus porcis factae sunt, ita sperarim ego novorum Prophetarum istorum interitum praeforibus esse. Quanquam an praesens locustarum adventus, cum haec similes dicantur esse iis, quae Jesuitarum confirmationem antecesserunt, praesente ex Heunischii sententia termino eorum fatali, interitum illis, quod quidam volunt, portendentes, voto quidem nostro magis quam Jesuitarum statui florentissimo respondere videtur.

§. 6.

Præter bella Domini bella simul Politica indicare locustas b) vulgò existimatur. Quanquam vero Scaliger, quem citat Aldrov. dixerit, ridiculum esse, quod Cardanus putet, locustarum adventum omen esse futuri belli, huic opinioni tamen fidem haud denegasse videntur alii, quos inter Cranzius, Sigonius & Cardanus. Et Lutherus Comment. in Joel. cap. 1. & 2. Nec exempla desunt idem confirmantia. Sic Locustae c) A. 1543. quae ab Oriente per Illyriam stupendis agminibus in Italiam convolarunt, Turcarum adventum praedicere visae sunt, neque id prorsus temere. Nam & Turca d) Regium occupavit. Et Romae trepidatum est. Similiter e) militum tanquam locustarum bellicarum Prodromi fuisse dicuntur circa annum 1544. magni locustarum exercitus, quae crustis instar cucularum (Münchfütten) ornatae passim visae sunt, & praecipue ditionibus Tridentinis Saxonice & Franconice incredibile intulerunt damnum. Et statim subsecutum est bellum Germanorum Principum, quo istae Provinciae mirum in modum affligebantur. f) Cromerius refert quod Anno 1344. magna vis locustarum ex Hungaria coorta, & mox ingentes Tartarorum copiae Russiam & Poloniam inundaverint.

C 3

a) Lect. Mem. p. 478. b) Voss. Orig. & Progr. Id. l. IV. p. 1632. c) Surius ad hunc Annum Comment. rerum in orbe gester. d) Cluveri Geograph. p. m. 271. e) Dieter. Sap. l. 2. Com. 4. super cap. 16. pag. 859. f) libr. 12. de rebus Polonorum p. 209.

verint. Et Aldrov. g) ex, alio quem non nominat, citat, quod ejus tempore ex Thracia immensa locustarum nubes in Poloniam, Ungariam & Germaniæ ultra limites advolaverit, quæ non fruges tantum, & quicquid in pratis virebat, præter vites depaverit, ob idque crudelia (ut quidam divinaverint) futuri Turcarum exercitus prodigia & portenta. Nec eos fefellisse præsagium. Nam altero anno statim Viennæ obsessionem, Ungariæ devastationem secutam esse A. 1529. Hinc Deus Ninivitis horrendam hostium invasionem vivis quasi coloribus depicturus, Nahum. 3. v. 15. dicit, quod illorum gladiò velut lacustarum exercitu consumendi sint. Et sanè si Prophetia Joëlis cap. 1. & 2. non secundum literam sumenda sit, ut quidem Bochartus contendit, sed Chaldæorum irruptionem denotet, quod cum nonnullis Rabinis alii etiam interpretes volunt, non videmus illustrius quoddam hostium symbolum & prodigium esse posse, quàm locustas.

§. 7.

Hujus quidem generis prodigia in locustis dubiæ sunt fidei incertæque consequentiæ; ast firmiori nituntur fundamentò, quando innuntiant annonam. Et licet ipsæ sint famis patientissimæ, adeò, ut vel ultra octo dies vitam, sine dato cibo, quasdam sustentasse, his ipsis viderim oculis; attamen, in fruges incidentes, voracitate præternaturam insigni, omnia depascuntur, ut fames inde facilè queat oriri. Præsertim, si, paratis jam messibus, aut agris, aut hortis, aut pomariis incumbant locustarum myriades & totius anni laborem paucis horis absument. Quæ tamen devastatio non fieret, nisi Deus hunc exercitum velut falcem mitteret in messem, ut varii generis alimenta conservandæ vitæ necessaria, hominibus præriperet. Hoc ipsum eleganter describit Vir magni inter eruditos nominis Athanasius Kircherus. h) Locustæ, inquiens in infinitam multitudinem paulatim excrecentes & segetes spicis, arbores fructibus, olera verò foliis funestâ depopulatione privant, campos devastant, famis infallibiles sunt præcursores. Comprobant etiam abundè historiæ. Aventinus i) enim ad Anno 874. annotat; diram famem per universam Germaniam Italianq; supra modum sævisse; plures inediâ extinctos fuisse: primâ æstate grandiores solito locustas pollicem Viri implentes dirâ messes contexisse nube, multa contactu adurentes, omnia mor-

g) l. IV. de Ins. pag. 168. h) in Tract. de Peste pag. 44. i) Annal. l. IV. pag. 339.

frerodentes, cortices quoq; arborum atq; fores tectorum, centum quin-
 quaginta iugera uno die depeestas fuisse. In Palmarii Chronico legimus,
 quod à 593. magnam aestatis siccitatem quinq; locustarum agmina fuerint
 subsequuta, quæ, quicquid viride abrodentes causa fuerunt annonæ per-
 biennium durantis. Sleidanus k) nobis fidem facit Anno 1542. locu-
 starum infinitam turbam Germaniam & Italiam volando pervasisse, &
 cum inusitata magnitudine essent, omnia consumendo famem excitasse.
 Plura exempla quide desiderat, is adeat Theatrum Europæum v. g. Tom. V.
 l) Tom. VII. m) Tom. XI. n) &c. Hæc ipsa poena est quam Moses
 o) populo Dei, si à viis Domini declinaverint, minatur: multum quidem
 feminis agro commendabis, sed parum inde recipies, quia locusta istud
 consumtura est. Quia Deus illis quasi in prædam dederat, p) Unde patet,
 cur Locusta famis quoddam Hieroglyphicum sit, ut q) Aldrov. ex Pierio
 citat, propterea, quod magnam satis inferat calamitatem, quare & divina
 trix apud Theocritum dicitur, cum enim apparuerit, famis prænuncia est.

§. 8.

Nec minus fallax in locustis habetur præsagium imminentis pesti-
 lentia. Quod si enim famis pedissequa pestis est, famis autem à locusta-
 rum voracitate & urentibus moribus efficitur, facilis est connexio, quod
 non exigua pestis causa in locustis ponenda sit. Habemus nobiscum
 sentientem ingeniosissimum r) Kircherum dicentem: Quacunq; ex causa
 oriatur demum annonæ defectus; dum famis urgente rabie, quodlibet
 quod fors suggesserit, in nutrimentum, uti sunt canes feles, asinina & e-
 quina caro, herbarum radices perniciosæ, panis ex glandibus, fursuri-
 bus, confectus adsumitur; mirum non est ex depravatis alimentis in ho-
 minum corporibus humores paulatim ad pestis genesis disponi. Quia
 subest adhuc alia ratio, s) cum scilicet exputridis extinctarum locustarum
 exhalationibus, stercore, saliva aliisque effluviis, ac intolerabili foetore,
 aer inficitur, facile inde perniciosissima lues oriri potest. Quod ipsum
 laudatus jam autor non tantum domestico exemplo in mund. subterr. t)
 confirmat, quod scilicet, cum A. 1656. Romanos agros ingenti damno
 locustarum exercitus infestasset, anno sequenti pestis magna hominum,
 strage

k) *Comment. de Statu Relig. & Reip.* l. 14. p. m. 410. l) p. 819. m) p. 316.
 n) p. 559. o) *Deut.* 28, 38. p) *Psal.* 78. v. 47. q) *l. IV. de Inf.* p.
 172. r) *Scrutin. Pest.* pag. 44. s) *l. c.* pag. 20. & 46. t) *l. XII.*
 c. 5. pag. 363.

strage subsequuta sit: Sed etiam in Chronologia pestium ad A. Urb. con-
dit. 628. refert ex aliis tragicum peste afflictorum Carthagenensium exem-
plum. Namque M. Plauto Hypsæo & M. Falvio Flacco Coss. Africam,
inaudita fere omnibus seculis peste invasit: Cum enim per totam Afri-
cam immensa locustarum examina confluxissent, magnamque frugum
stragem edidissent, vento abreptæ repentino, atque in globos coactæ
portatæque diu per aerem, Africano tandem in Pelago submersæ sunt: Hæ
vero denuo ad littora appulsæ, deterrimum atque prorsus abominabilem
foetorem tabida & putrefacta sua congerie causarunt; Unde omnium
pariter animalium consecuta pestilentia est. In sola Numidia octingen-
ta hominum millia; circa Oram verò maritimam Garthagini vicinam
plusquam 20000. millia perierunt. Uticæ triginta millia militum extin-
cta dicuntur, ac quotidie per unam portam ex junioribus plusquam 1,00.
mortui elati sunt. Ut adeò alicui videri possit locustas mortalibus non
minus lenta venena parere quam foemina, cui Locustæ nomen veneno-
rum artifex & veneficii damnata Britannico apud Tacit. u)

§. 9.

Quod si igitur tristissimam temporum nostrorum faciem intuemur,
nostramque simul culpam, qua, neglecto virtutum & pietatis studio, varia
adhuc indies perpetrantur crimina, sanctissima divini Numinis majestas
violatur, justissima ejus ira magis magisque incitatur, accuratâ sanæ ratio-
nis trutina expendamus; Conjectura nullius vanitatis arguenda, sed veri-
tati maxime conformis erit, si quis dixerit varia eaque maxima nostris
ditionibus imminere pericula.

§. 10.

Consideremus hodiernum rerum nostrarum statum, vel ultrò pate-
bit, non opus esse multis locustarum prodigiis, cum jam prodigiorum
species hæctenus recensitæ, in nobis videantur impleræ, ita ut eæ saltem
graviores afflictionum gradus nobis impoenitentibus minentur. Haud
parum enim turbata fuit & adhuc turbatur variis in locis Christi Ecclesia.
Quid dicam de bellis ab Oriente & occidente Germaniam nostram ve-
xantibus, licet enim hostes crudelissimi, nostros, quod illis nun-
quam DEUS permittat, nondum attigerint fines, in nostri tamen imperii
confinitis urbes & agros igne ferroque vastant & evertunt; Quis tan-
dem finis futurus sit nos latet, nec ex dubia fortunæ alea constat.

super-

u) *Annal. XIII, 15.*

superstitiosum enim esset, ex tractu, quem locustæ ab oriente in volando
observarunt, hostium etiam adventum inde judicare atque prædicere.
Porro si à locustis prodigium annonæ sumendum sit, & hæc sane jamjam
sumpsit initium & quotidie ingravescit. Mirandum enim est, quòd
in proventu fructuum non contemnendo se exerat querula rerum
penuria. Nonne manifestissimum irati Dei indicium? Quod simul
testari videntur varia morborum, qui passim reptant, genera, & omninò
verendum, ne fœtor locustarum pestilentissimus majora excitet valetu-
dinis incommoda. Certò enim certius est, quòd locustæ nobis minen-
tur fata minus faventia, quid verò præcisè mali portendant incertum.
Determinatâ enim significandi facultate cum careant, ipsis determinatum
tribuere valorem, aut certam in ferendi vim non possumus.

§. II.

Modò verba in nobis non reddantur vera, quæ Josephus Judæorum
Polemographus de suis civibus habet: Certa, inquiens, prodigia futu-
ram solitudinem prænunciantia non attendebant animo, neq; credebant,
sed veluti attoniti & non oculos habentes aut animos, edicta DEI dissi-
mulavere; hi quidem hujusmodi signa pro libidine interpretati sunt,
illi contempserunt, donec patriæ excidio eorum iniquitas confutata est. Id
quod ne nostræ contingat Germaniæ, sed DEUS Ter optimus Terque
Maximus omnia, quæ super nos decrevit, mala clementer avertat, diram
famis plagam benignissimo fructuum proventu commutet, arma fœdera-
torum Principum exoptatissimis victoriis & pace quam omnes sollicite
expectamus constantissimâ coronet, virentem Saxoniam Rutam ab omni-
bus virulentorum morborum hostiumque invasionibus præmuniat, imò
universam Germaniam pristino flori restituat, restitutamque perpetuò
conservet devoto precamur.

Nota ad Cap. I. §. 6.

Characteres locustarum alis à natura inscribi nemo dubitabit, quòd
illustre exemplum, quod in Miscellaneis Curiosis Academiae Leopoldinae
decuria secunda An 1690. p. 200. exhibetur, viderit; Ibi enim alis locusta-
rum A. 1690. circa regionem Segedin visarum hæc verba hebræa inscri-
pta erant: **מֵאֲצוּר צִעָה וְקָשׁוּ יוֹק** cum י, & ז quod collectores sic
vertunt: Thesaurizare faciens exulantem & induratos effundet.

D

Corolla-

Corollaria.

I.

Angides Johannis veræ locustæ fuerunt.

2.

Illustris Ludolfi sententia, quod per
שִׁלּוּי Num. XI, 31. locustæ intelli-
gantur admodum videtur proba-
bilis.

3.

Locustæ nobis à locis uſtis potius quàm
à loquendo dictæ videntur.

4.

Falsum est istud Arnobii, * quod Lo-
custæ & ejusmodi alia insecta à Deo
non sint condita.

* *Libr. 2. adv. gentes. p. 75. Edit. Lugd.*

Si te

SI te fortè latent, Lector, portenta locustùm,
Docta tuâ saltem contere scripta manu,
Quæ consignavit nuper fervente calore,
Dedicat & patriæ Sympatriota meus.
Ergò Deus faveat cœptis aufisq; decoris,
Quod mea Musa tibi, svavis Amice, vovet.

Hæc pauca, singulari amicitia erga Dn. Conterranæum suum ductus, adjecit

*Christianus Fridericus Crucianus,
Lucca-Lus. J. U. Stud.*

Wann ein Baum zur Frühlings-Zeit in der schönsten
Blüthe steht

Daß ein süßer Feld-Geruch von dem bunten Schmucke gehet
Ach so ist ein gutes Zeichen/ daß von dieser Lireren/
Die den grünen Stamm bekleidet/ reife Frucht zu hoffen
sien sey.

Nun hat dieser junge Zweig/ welchen Luccau hat gesezet/
Und den unser Pleiß-Athen ist mit Nectar-Thau beneket/
Bald im Anfang seines Lebens wie ein Lorber-Baum
geblüht/

Und sich nach der Tugend-Stufen durch des Fleisses
Trieb bemüht.

Massen 'er sich schon mit Ruhm/eh' er noch bey unsern Linden
(Die von ihren Blättern ihm billich Ehren-Kränze winden)
Einen Platz hat eingenommen/ wie ein Ceder-Baum
erzeigt;

Der mit seinen hohen Gipffel nach des Himmels Ach-
sen steigt.

Drumb will er die erste Frucht durch diß Opffer überzeichnen/
Das er dir/du Vater-Stadt als ein rares Tugend-Zeichen/

Zur

Zur bewehrten Probe schicket/ nim es gern und willig
an

Von dem Hoffnungs-vollen Baume/ der den Riß er-
setzen kan/

Wann in deiner Republic ein betagter Stamm vergehet.
Dann/ wenn ein gepfropfftes Reiß schon in guten Wachs-
thum stehet

Ach so kan mans leicht verwinden/ob du einen alten Ost/
Boreas/ gleich hingerissen und in Grun zerstücket hast.

Mit diesen wolten seinen Herrn Landsmanne und
werthgeschätzten Freunde gebührend
gratuliren

Johann Heinrich Ers.
LL. Stud.

parte non alia, memores Bombyce di cubi, magis datur. Hinc tem serpere B. L. conten diligentia ar modum ab a potuisset pra mus, ut 1. H seamus, 2. qu mus. Faxi

Sub finem in Hung nigrae fo ram ver densitas imò cubitum e tuor alas, in qui visa. Variaban paucos post die Superiorem, Va non solum can & aedes obtexer horulae spatium asque fruges pe insatiabili fame quidem, quibus lia & frondes d um quasi verun

nostro æqua-
ffert. Epist. de
t natura, si ali-
s id deprehen-
o sui infirmita-
igitur limine à
, si eâ curâ atq;
leat, quemad-
gis exercitatis
tracta turi su-
ventus recen-
viter explic-

itudo ab Oriente
st, ut instar nubis
limeret. Inter-
cubuerunt, ut
tus quadrantem,
nis oblonga, qua-
miles quibusdam
ualitate. Abhinc
miam, Silesiam,
as permigrarunt,
tes, totas plateas
derint, vel per-
era, cordum, ali-
aturali & prorsus
am ne arboribus
earum ramis, fo-
loci pabulo, al-

Quam.

